

**GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI I
NEZAVISNO MIŠLJENJE REVIZORA**

31. decembra 2005.

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Broj primjerka: 1

SADRŽAJ

	<i>Strana</i>
Izjava o odgovornosti Uprave	3
Mišljenje nezavisnog revizora vlasnicima društva Investment Guarantee Agency IGA d.o.o..	4
Bilans uspjeha	7
Bilans stanja	8
Izvještaj o novčanom toku.....	9
Izvještaj o promjenama u kapitalu	10
Bilješke uz finansijske izvještaje	11 - 38

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Godišnji finansijski izvještaji

Izjava o odgovornosti Uprave

U skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene Novine Federacije Bosne i Hercegovine" 32/05), Uprava je dužna osigurati da finansijski izvještaji za finansijsku godinu koja je završila 31. decembra 2005. godine budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI), koje objavljuje Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde, tako da daju istinitu i objektivnu sliku finansijskog stanja i rezultata poslovanja Agencije za to razdoblje.

Nakon provedbe odgovarajućih analiza, Uprava opravdano očekuje da Agencija ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvata načelo trajnosti poslovanja pri izradi finansijskih izvještaja.

Pri izradi finansijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- da se odaberu i potom dosljedno primjenjuju odgovarajuće računovodstvene politike;
- da prosudbe i procjene budu razumne i oprezne;
- da se primjenjuju važeći međunarodni računovodstveni standardi, a svako značajno odstupanje obznani i objasni u finansijskim izvještajima; te
- da se finansijski izvještaji pripreme po načelu trajnosti poslovanja, osim ako je neprimjereni pretpostaviti da će Agencija nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom tačnošću odražavati finansijski položaj Agencije, kao i njihovu usklađenost s Zakonom o računovodstvu i reviziji F BiH. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Agencije, te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pranevjera i ostalih nezakonitosti.

Za i u ime Uprave:

Investment Guarantee Agency IGA d.o.o.

Fra Andjela Zvizdovića 1

71 000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina

Sarajevo, 19. juni 2006. godine

Mišljenje nezavisnog revizora vlasnicima

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Obavili smo reviziju bilansa stanja Investment Guarantee Agency IGA d.o.o. ("Agencija") na dan 31. decembra 2005. godine te pripadajućeg bilansa uspjeha, izvještaja o promjenama u kapitalu i rezervama i izvještaja o novčanom toku za godinu koja je tada završila. Kao što je navedeno na stranici 3, Uprava Agencije snosi odgovornost za sastavljanje finansijskih izvještaja. Naša je odgovornost, temeljem obavljene revizije, izraziti mišljenje o finansijskim izvještajima.

Osnova

Proveli smo reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima kao što je obznanjeno od strane Međunarodne Federacije računovođa. Ti standardi zahtijevaju da planiramo i obavimo reviziju tako da postignemo razumnu sigurnost da u finansijskim izvještajima nema značajno netačnih podataka. Svrha naše revizije nije izražavanje mišljenja o efikasnosti i svrsishodnosti Uprave Agencije, te nije isključivo usmjerena na otkrivanje slučajeva prevare ili drugih sličnih manipulacija Uprave Agencije. Revizija uključuje provjeravanje, metodom uzorka, evidencije na kojoj se temelje iznosi prikazani i objavljeni u finansijskim izvještajima. Revizija također uključuje procjenu korištenih računovodstvenih načela i značajnih procjena poslovodstva, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza finansijskih izvještaja. Vjerujemo da naša revizija osigurava razumnu osnovu za naše mišljenje.

Reviziju finansijskih izvještaja Agencije za godinu koja je završila 31. decembra 2004. godine obavio je drugi nezavisni revizor, koji je izrazio kvalifikaciju mišljenja na finansijske izvještaje vezano za iskazane obaveze prema državi u iznosu od BAM 51.350 hiljada u svom izvještaju na dan 7. juna 2005. godine, a koji se značajno razlikuju od prezentiranih nam finansijskih izvještaja i računovodstvenih evidencija Agencije na dan 31. decembra 2004. godine. Obzirom da nismo dobili kumulativni pregled ispravki uključenih u revidirane izvještaje, početna stanja finansijskih izvještaja na dan 1. januar 2005. godine smo tretirali kao nerevidirana.

Zbog značajnog uticaja koji imaju početna stanja bilansa stanja na bilans uspjeha, izvještaj o promjenama u kapitalu i izvještaj o novčanom toku za godinu koja je završila 31. decembra 2004. godine, ne izražavamo mišljenje o bilansu uspjeha, izvještaju o novčanom toku i izvještaju o promjenama na kapitalu.

Rezerva

Kao što je navedeno u Bilješci 18, ne postoji pravna dokumentacija koja tačno definiše finansijski odnos između Države i Agencije u vezi sa prenosom obaveza prema Državi u iznosu od BAM 51.344 hiljade na dan 31. decembar 2005.godine i umanjenje obaveza vezanih za određene troškove amortizacije u smislu prihoda od donacija u iznosu od BAM 7 hiljada (Bilješke 7 i 18).

Nismo bili u mogućnosti utvrditi pravni osnov za prenos sredstava sa Države na Agenciju i s tim u vezi, nismo bili u mogućnosti utvrditi računovodstvenu vjerodostojnost za ova sredstva.

Kao što je navedeno u Bilješci 14, Agencija nije izvršila procjenu kreditnog portfolia kao što nalaže metodologija MRS-a 39. Nismo bili u mogućnosti potvrditi da je vrijednost kreditnog portfolia na dan 31. decembra 2005. godine u iznosu od BAM 23.048 hiljade iskazana tačno i da li su rezervisanja adekvatna kako bi se ova potraživanja svela na nadoknadivu vrijednost kao što je propisano Međunarodnim Računovodstvenim standardom 39 "Finansijski Instrumenti: Priznavanje i Mjerenje".

Kao što je navedeno u Bilješci 16, Agencija nije izvršila procjenu factoring portfolia kao što nalaže metodologija MRS-a 39. Nismo bili u mogućnosti potvrditi da je vrijednost factoring portfolia na dan 31. decembra 2005. godine BAM 1.879 hiljade iskazana tačno i da li su rezervisanja adekvatna kako bi se ova potraživanja svela na nadoknadivu vrijednost kao što je propisano Međunarodnim Računovodstvenim standardom 39 "Finansijski Instrumenti: Priznavanje i Mjerenje".

Mišljenje

S obzirom na činjenice navedene u prethodnim paragrafima, ne izražavamo mišljenje na bilans uspjeha, gotovinski tok i promjene na kapitalu Agencije za godinu koja je završila 31. decembra 2005. godine.

Prema našem mišljenju osim efekata usklađivanja na finansijske izvještaje, koja su mogla biti potrebna da bi nas zadovoljila u vezi sa nevedenim u prethodnim paragrafima, Bilans stanja predstavlja istinit i vjeran prikaz finansijske pozicije Društva za godinu koja je završila 31. decembra 2005. godine, a u skladu sa Međunarodnim standardima za finansijsko izvještavanje.

Sarajevo, 19. juna 2006. godine

CONFIDA-REVIZIJA
d.o.o. Zagreb

CONFIDA Društvo za reviziju
d.o.o. Sarajevo

Mag. Alexander Leitgeb
Direktor

Nedžad Madžak, dipl.oec.
Ovlašteni revizor

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Godišnji finansijski izvještaji

Bilans uspjeha

Za godinu koja je završila 31. decembra 2005. godine

	<i>Bilješka</i>	2005 BAM'000	2004 BAM'000 (nerevidiran)
Prihodi od kamata	3	1.462	963
Rezervisanja za gubitke	14, 15, 16, 17, 20	(1.610)	(1)
Neto prihod od kamata poslije rezervisanja		(148)	962
Prihodi od osiguranja	4	485	308
Troškovi od osiguranja	5	(16)	(50)
Ukupni rashodi iz poslovanja		469	258
Prihod od naknada i provizija	6	494	427
Neto prihod od naknada i provizija		494	427
Prihodi od kursnih razlika, neto		795	-
Ostali operativni prihodi	7	20	21
Prihod od ostalih operativnih aktivnosti		815	21
Rashodi od kursnih razlika, neto		-	(506)
Troškovi zaposlenih	8	(784)	(833)
Amortizacija	11	(54)	(60)
Ostali administrativni troškovi	9	(564)	(739)
Operativni troškovi		(1.402)	(2.138)
Dobit/ (Gubitak) prije oporezivanja		228	(470)
Porez na dobit	10	-	-
Neto dobit/ (gubitak) poslije oporezivanja		228	(470)

Finansijski izvještaji odobreni su od strane Uprave Agencije na dan 19. juna 2006. godine, te ih u ime Uprave potpisuje:

Lamija Kozarić-Rahman
Direktor

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Godišnji finansijski izvještaji

Bilans stanja

Na dan 31. decembra 2005. godine

		2005 Bilješka	2004 BAM'000 (nerevidiran)
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Materijalna i nematerijalna imovina	11	114	132
		<u>114</u>	<u>132</u>
Kratkotrajna imovina			
Novac i novčani ekvivalenti	12	10.279	10.701
Plasmani kod ostalih banaka	13	17.862	26.330
Kratkoročni krediti dati klijentima	14	19.532	10.831
Dugoročni krediti	14	3.516	1.814
Potraživanja za unaprijed obračunatu kamatu	15	243	165
Potraživanja za factoring	16	1.879	1.719
Ostala aktiva	17	<u>432</u>	<u>226</u>
		<u>53.743</u>	<u>51.786</u>
UKUPNO IMOVINA		53.857	51.918
KAPITAL I OBAVEZE			
Kapital			
Državni kapital	21	10	10
Akumulirana dobit		<u>299</u>	<u>71</u>
		<u>309</u>	<u>81</u>
Tekuće obaveze			
Obaveze prema Državi Bosni i Hercegovini	18	51.344	51.351
Kratkoročne pozajmice	19	1.467	-
Ostale tekuće obaveze	20	<u>737</u>	<u>486</u>
		<u>53.548</u>	<u>51.837</u>
UKUPNO KAPITAL I OBAVEZE		53.857	51.918

Finansijski izvještaji odobreni su od strane Uprave Agencije na dan 19. juna 2006. godine, te ih u ime Uprave potpisuje:

Lamija Kozarić-Rahman
Direktor

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Godišnji finansijski izvještaji

Izvještaj o novčanim tokovima

Za godinu koja je završila 31. decembra 2005. godine

	Bilješka	2005 BAM'000	2004 BAM'000
Gotovinski tok iz operativnih aktivnosti			
Neto dobit/(gubitak) za godinu		228	(470)
Usklađenje za:			
Amortizaciju		54	60
Rezervisanja za gubitke		1.610	1
Otpis materijalne imovine		3	-
<i>Novčani tok prije promjena u obrtnom kapitalu</i>		1.895	(409)
Smanjenje/(povećanje) u plasmanima kod ostalih		8.468	(9.560)
Povećanje kredita, prije rezervisanja (neto)		(11.924)	(1.427)
(Povećanja)/smanjenja potraživanja za unaprijed			
Obračunatu kamatu, prije rezervisanja, (neto)		(91)	102
Povećanje potraživanja za factoring,		(182)	(1.150)
Povećanje ostale imovine, prije rezervisanja (neto)		(217)	(6)
Povećanje/(smanjenje) obaveza prema bankama, (neto)		(7)	5.536
Povećanje/(smanjenje) ostalih obaveza, (neto)		208	(32)
Neto gotovina korištena u poslovnim		(1.850)	(6.946)
<i>Gotovinski tok iz investicijskih aktivnosti</i>			
Prodaja/Nabavka stalne imovine		(39)	(4)
Neto gotovina (korištena u) investicijskim		(39)	(4)
Primici iz pozajmljenih sredstava		1.467	-
Neto gotovina iz finansijskih aktivnosti		1.467	-
Neto smanjenje/povećanje gotovine i ekvivalenta		(422)	(6.950)
Gotovina i ekvivalenti gotovine na početku perioda	12	10.701	17.651
Gotovina i ekvivalenti gotovine na kraju perioda	12	10.279	10.701

Finansijski izvještaji odobreni su od strane Uprave Agencije na dan 19. juna 2006. godine, te ih u ime Uprave potpisuje:

Lamija Kozarić-Rahman
Direktor

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Godišnji finansijski izvještaji

Izvještaj o promjenama u kapitalu

Za godinu koja je završila 31. decembra 2005. godine

	Državni kapital BAM'000	Zadržana dobit BAM'000	Ukupno BAM'000
Stanje na dan 1. januar 2004. (nerevidirano)	10	541	551
Gubitak za godinu	-	(470)	(470)
Stanje na dan 31. decembar 2004. (nerevidirano)	10	71	81
Dobit za godinu	-	228	228
Stanje na dan 31. decembar 2005.	10	299	309

Upisani kapital prikazan je u bilješci 21.

Finansijski izvještaji odobreni su od strane Uprave Agencije na dan 19. juna 2006. godine, te ih u ime Uprave potpisuje:

Lamija Kozarić-Rahman
Direktor

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bilješke uz finansijske izvještaje

---

1. Opći podaci

a) Historija i osnivanje

Investment Guarantee Agency IGA d.o.o. (IGA) je osnovana 1996. godine, od strane Vlade Bosne i Hercegovine kao nezavisno društvo za izdavanje garancija od političkog rizika poznat pod nazivom LIFT (kreditna linija za podršku trgovine) a u cilju ublažavanja rizika i otklanjanju prepreka koje imaju privatni dobavljači, trgovinske firme i komercijalni zajmodavci za finansiranja obrtnog kapitala za komercijalno sposobne firme iz BiH.

Na dan 23. decembra 2004. godine je usvojen zakon o IGA-i, kojim se predviđa registracija IGA-e u Registar Državnih Institucija, potom naziv IGA d.o.o se mijenja u službeni naziv Izvozna Kreditna Agencija IGA BiH. Zakon precizno određuje principe, organizaciju, kapital i dijapazon poslovanja IGA -e.

IGA još uvijek nije završila proces upisa u Registar Državnih Institucija, iz razloga neuspostavljanja Upravnog Odbora Agencije koji treba da se sastoji od pet članova.

b) Djelatnost

Inicijalno, IGA je angažovala stranu banku agenta za izdavanje standby kreditnih pisama koje su pokrivale sve garancije ugovorene od strane IGA-e. Plaćanje potraživanja od strane banke agenta zasnivalo bi se na pojedinostima određenim u dokumentima ugovora. Korisnik garancije izdate na ovaj način može se osigurati od gubitaka koji nastaju kao direktni rezultat sljedećih rizika:

- Nekonvertibilnost ili nemogućnost prebacivanja domaće valute u stranu;
- Otkazivanje licenci, restrikcije na uvoz i izvoz;
- Uvođenje ili povećanje uvoznih i izvoznih nameta;
- Izuzimanje domaćih firmi uključenih u transakciju;
- Pljenidba dobara, sprječavanje prodaje, ili spriječavanje izvoza;
- Ometanje sa prevozom ili skladištenjem robe;
- Nametanje UN embarga ili sankcija;
- Rat ili građanski nemiri;

Kasnije IGA je sklopila aranžman sa međunarodnom osiguravajućom kućom Lloyd's iz Londona gdje osiguravajuća kuća izdaje policu osiguranja koja je djelomično osigurana IGA položenim novcem na escrow računu nad kojim osiguravajuća kuća ima pravo pristupa u slučaju nastanka štete/potraživanja.

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bilješke uz finansijske izvještaje

---

1. Opći podaci (nastavak)

b) Djelatnost (nastavak)

IGA izdaje garancije i police osiguranja za naknade do 250 osnovnih poena godišnje od iznosa koji se osigurava ili pokriva garancijom, u maksimalnom trajanju garancije do 5 godina. Generalni menadžer ima ovlast za odobravanje aplikacije do BAM 6.000.000. Aplikacije za veće iznose će biti razmatrane i upućene na odobrenje od IGA Upravnog Odbora i Osiguravatelja.

Za IGA-u podobne transakcije su one koje uključuju dobra prodata preduzećima u BiH, koja se koriste za proizvodnu svrhu i koje su prilagođene standardima zaštite okoliša. U 1999. godini IGA je izabrana da implementira drugi projekat Svjetske Banke poznat pod nazivom BEEF (kreditna linija za podršku izvoznim bosanskohercegovačkim preduzećima).

Sprovodenje BEEF - a

Projekat kreditne linije za podršku izvoznim bosanskohercegovačkim preduzećima (3257-BOS) je otpočeo 13. oktobra 1999. godine. Osnovna namjena projekta je podrška održivom ekonomskom razvoju uz pomoć uspostave i širenja održive izvozne aktivnosti. Pored toga osnovna namjena projekta je doprinos povećanju nivoa izvoza, koji je urgentno neophodan da bi se smanjila ovisnost BH ekonomije od pomoći.

U 2002. godini Svjetska Banka nije dala primjedbe na korištenje fondova LIFT –a kao i za svrhe ovlasti pod projektom BEEF.

Opis BEEF projekta

Projekat kreditne linije za podršku izvoznim bosanskohercegovačkim preduzećima sastoji se od kreditne linije za obrtni kapital, kreditne linije za podršku i osiguranje izvoznim aktivnostima i osiguranja kredita. Nadalje, IGA je započela sa implementaciju projekta podrške uvoza postrojenja i opreme od strane BiH preduzeća anagažiranih u izvoznim aktivnostima pod kreditnim uslovima do pet godina kroz partnerstvo sa BiH ili stranim bankama. BEEF kreditne linije su kako slijedi:

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bilješke uz finansijske izvještaje

---

3. Opći podaci (nastavak)

b) Djelatnost (nastavak)

Kreditna linija za obrtni kapital (Kreditna linija za finansiranje izvoza)

IGA obezbeđuje fondove BiH bankama (kredit sa zajedničkim učešćem) za svrhu posudbe BiH preduzećima angažovanim u izvoznim aktivnostima (kredit za obrtni kapital). Krediti sa zajedničkim učešćima sa BH bankama se izdaju na period od maksimalno godinu dana za obrtni kapital sa svrhom omogućavanja BiH preduzećima da ispune odredbe već potpisanih ino ugovora.

Krediti namjenjeni za obrtna sredstva sa zajedničkim učešćima u iznosima iznad BAM (000) 600 imaju učešće od 50% IGA-e, dok razliku pokrivaju sredstva BH banaka. Krediti namjenjeni za obrtna sredstva sa zajedničkim učešćem u iznosima ispod BAM (000) 600 mogu biti i 100% finansiran od strane IGA-e.

Nadalje, za obezbeđenje kreditnog fonda za obrtna sredstva, IGA obezbeđuje garanciju od BiH banke za slučaj neplaćanja obaveze posudioca u iznosu od najviše 50% od iznosa odobrenog kredita za obrtna sredstva. Kreditni fondovi pokriveni garancijom prema IGA-i u bilansu BiH banke su obračunati nultom stopom rizika adekvatnosti kapitala. Na ovaj način banchi je omogućeno da učini više za izvoznika, što ne bi bio slučaj da banka ima kreditno izlaganje direktno prema izvoznicima.

Ugovori o garanciji

IGA je ovlaštena da pruži podršku bosanskohercegovačkim preduzećima kojima su potrebne garancije kao što su garancije javnog nadmetanja, avansne garancije, garancije za dobro izvršenje posla u podršci izvoznih ugovora. U prošlosti je bilo teško za bosanskohercegovačka preduzeća da dobiju ovakav vid podrške zbog insistiranja kupaca da samo prvoklasne banke izvan BiH budu odabrane za obezbeđenje garancija. U većini slučajeva ovo je značilo da su bosanskohercegovačka preduzeća obavezna da pokriju obavezu preuzetu od banke davatelja garancije deponovanjem ekvivalentnog iznosa gotovine kod banke davatelja garancije. IGA obezbeđuje podršku ili putem obezbeđenja garancije direktno banchi davatelju garancije, ili što je češći slučaj preko partnerskog sporazuma sa Lloyd's London osiguravajućom kućom. U oba slučaja, ukoliko je obavljen poziv, IGA preuzima da plati obavezu od BiH izvoznika i kada je prikladno uzme obezbeđenje nad sredstvima izvoznika podržavajući ovu obavezu za plaćanje po pozivu.

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bilješke uz finansijske izvještaje

---

1. Opći podaci (nastavak)

b) Djelatnost (nastavak)

Ukoliko je Lloyd's London firma uključena u transakciju, Lloyd's London osiguravajući konzorcij organizira nadoknadu štete banke davatelja garancije za gubitak koji se javi prilikom poziva kad BiH izvoznik ne izvrši plaćanje naknade banchi davatelju garancije. U slučaju takvog događaja, Lloyd's London osiguravatelj također pribjegava preuzimanju kolateralala od IGA-e nad sredstvima izvoznika.

Krediti o osiguranju

Krediti za osiguranje izvoza

IGA obezbeđuje kredite za osiguranje izvoza za BH izvozna preduzeća Kredit za osiguranje izvoza je osiguranje u slučaju neplaćanja kupca za dobra prodata i isporučena pod uslovima ugovora o izvozu i to onda samo u slučaju kada izvoznik postupa u skladu sa uslovima iz ugovora o izvozu. IGA ispostavlja izvozniku policu osiguranja i reosigurava većinu potencijalnih obaveza izdatom policom osiguranja sa glavnom evropskom reosiguravajućom kompanijom, "Atradius".

Prije prihvatanja obaveze za osiguranje određenog kupca, IGA prikuplja kreditne informacije o kupcu i mora biti zadovoljena u pogledu kupca i njegove kreditne sposobnosti. IGA zatim izdaje kreditni limit za kupca, što znači da IGA prihvata obavezu za tog kupca do osiguranog procenta izdatog kreditnog limita. Osigurani procenat i prema tome potencijalni iznos plaćanja je obično 90% kupčeva duga prema BH izvozniku.

Raspon premije se kreće od 0,3% godišnje do više od 1,5% godišnje od osiguranog iznosa, u zavisnosti od kreditnog perioda odobrenog kupcu kao i od rangiranja zemlje u koju se dobra izvoze. Premije se plaćaju na kraju mjeseca a obračunavaju se na vrijednost ostvarenog izvoza u tom mjesecu.

Kreditno osiguranje je novo u BiH i prema iskustvu izvozno kreditnih agencija drugih zemalja potrebno je nekoliko godina da se dostigne značajan iznos portfolia. Sada postoje jasni znakovi da poslovna zajednica cijeni vrijednost kreditnog osiguranja izvoza a to potvrđuje i broj novih zahtjeva za proizvodima kreditnog osiguranja koje nudi IGA.

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bilješke uz finansijske izvještaje

---

1. Opći podaci (nastavak)

b) Djelatnost (nastavak)

Krediti za osiguranje uvoza

IGA takođe ima ovlasti da obezbijedi osiguranje kredita stranim kreditnim izvoznim agencijama kao i finansijskim institucijama uključenim u uvozu dobara i usluga u BiH. Namjera je da ovakav kredit bude korišten primarno za razvoj regionalne trgovine osiguravajući dobra uvezena iz zemalja jugoistočne Evrope, naročito iz zemalja bivše Jugoslavije. Među regionalna trgovina je veoma značajna za BiH i zemlje iz ovog regiona, i vrlo je teško obezbijediti reosiguranje na komercijalnom tržištu za ovakve tipove transakcija

IGA će dijeliti rizik sa stranim izvoznim kreditnim agencijama ili finansijskim institucijama do 50% od ukupne obaveze. Osigurane transakcije ne mogu biti duže od 360 dana. IGA će ponuditi jedino takav tip osiguranja drugim izvozno kreditnim agencijama samo ukoliko su one voljne da obezbijede reciprocitetnu podjelu rizika osiguranja za BiH izvoznike.

Factoring

Aktivnost factoringa je sredstvo kojim IGA finansira BH izvoznike plaćajući potraživanja, umanjena za diskont, za dobra isporučena i usluge izvršene od strane BiH preduzeća kupcima u inozemstvu uz određeni kreditni limit. Factoring može biti korišten kao alternativa ili skupa sa tekućim kreditom za obrtna sredstva. Ino potraživanja stečena factoringom su kreditno osigurani u slučaju neplaćanja kupca.

Factoring se koristi u slučajevima kada izvoznik nema na raspolaganju dovoljno adekvatnih osnovnih sredstva za osiguranja obaveza kod banaka ili IGA-e. Ovakav tip kredita ubrzava transformaciju obrtnih sredstava iz potraživanja u novac i obrnuto mnogih bosanskih izvoznih preduzeća. Ova aktivnost se odvija u partnerstvu sa domaćim bankama.

Factoring izvozni program sastoji se od sljedećih komponenti:

- Avansi za kupovinu potraživanja od BH izvoznika u inozemstvu
- Knjigovodstveno evidentiranje izvoznika i informacija o ino kupcu (dužniku)
- Administracija plaćanja potraživanja od strane ino kupca (dužnika)
- Osiguranje potraživanja i kreditna odobrenja
- Naplata potraživanja

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bilješke uz finansijske izvještaje

---

1. Opći podaci (nastavak)

c) Uprava

Lamija Kozarić-Rahman, generalni direktor

Vlatko Tvrtković, zamjenik generalnog direktora

Mirko Dejanović, zamjenik generalnog direktora

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bilješke uz finansijske izvještaje

---

2. Pregled osnovnih računovodstvenih politika

Sljedeće računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane prilikom revizije stavki koje su smatrane materijalnima u finansijskim izvješćima.

a) Izjava o usklađenosti

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima za računovodstveno izvještavanje ("MSFI") objavljenim od strane Međunarodnog odbora za računovodstvene standarde i objašnjenjima izdanim od Stalnog odbora za objašnjenja IASB-a te u skladu s Zakonom o računovodstvu Bosne i Hercegovine.

b) Osnova pripreme

Finansijski izvještaji su izraženi u konvertibilnim markama (BAM), zaokruženi na najbližu hiljadu. Finansijski izvještaji za godinu završenu 31. decembra 2005. godine pripremljeni su sukladno načelu historijskog troška, osim za bilo koja finansijska sredstva i obaveze s procijenjenom fer vrijednosti, a u skladu s MRS 39 "Finansijski instrumenti – Priznavanje i procjena vrijednosti". Računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane, osim tamo gdje je drugačije napomenuto.

Neograničenost vremena poslovanja

Finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu s načelom neograničenosti vremena poslovanja.

c) Transakcije u stranim valutama

Transakcije u stranim valutama izražene su u BAM korištenjem kursa važećeg na dan transakcije. Monetarna imovina i obaveze denominirane u stranoj valuti na dan sastavljanja bilansa stanja preračunate su u BAM korištenjem srednjeg kursa Centralne Banke Bosne i Hercegovine važećeg na dan sastavljanja bilansa stanja. Kursne razlike nastale pri preračunavanju uključene su u bilans uspjeha.

Kursna lista primjenjiva na posljednji dan poslovne godine je kako slijedi:

31. decembar 2005.	EUR 1 = BAM 1,955830	USD 1 = BAM 1,657905	SDR 1 = BAM 2,363699
31. decembar 2004.	EUR 1 = BAM 1,955830	USD 1 = BAM 1,437687	SDR 1 = BAM 2,226302

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bilješke uz finansijske izvještaje

---

2. Pregled osnovnih računovodstvenih politika (nastavak)

d) *Prihodi i troškovi od kamata*

Prihodi i troškovi od kamata se priznaju u bilansu uspjeha za sve kamatonosne instrumente na akrualnoj bazi koristeći efektivni metod prinosa. Zatezna kamata se obračunava na gotovinskoj bazi.

Kamata se obračunava u skladu sa zakonom ili ugovorom između zajmodavca i zajmoprimca. Kamata se kapitalizira ukoliko je naglašeno ugovorom. Kamata se suspenduje ukoliko prihod nije izvjestan. Suspendovana kamata se priznaje kao prihod od kamata kad je naplaćena.

e) *Prihodi i troškovi od naknada za osiguranje i provizija*

Naknade za osiguranje se generalno priznaju na akrualnoj osnovi. Naknade za osiguranje u vezi sa političkim rizikom i naknade za osiguranje izvoza se priznaju kao prihod za vrijeme trajanja ugovora o osiguranju.

Naknade za puštanje kredita se amortizuju za vrijeme trajanja kredita koristeći metodu efektivne kamatne stope. Kada se naknada za kredit smatra nematerijalna, a kada je moguće da će biti povučena, tada se prizanje na dan povlačenja.

f) *Beneficije zaposlenih*

Za vrijeme normalnih poslovnih aktivnosti, Agencija plaća poreze na plaću kao i doprinose u ime zaposlenih, kao i topli obrok, naknade za godišnji odmor i bonuse u skladu sa domaćim zakonima. Ovi troškovi se priznaju u bilansu uspjeha u istom periodu kada i troškovi plaća.

Agencija nema druge penzione programe ili obaveze prema postojećim ili bivšim radnicima, te u skladu s tim nema obaveza za plaćanje penzija. Također, Agencija nije obavezna da obezbredi ostale beneficije postojećim ili bivšim radnicima.

g) *Potraživanja*

Potraživanja su prikazana prema trošku nabave umanjena prema bilješci 2.j) kako bi se prikazalo trajno smanjenje vrijednosti tih potraživanja.

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bilješke uz finansijske izvještaje

---

2. Pregled osnovnih računovodstvenih politika (nastavak)

h) Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina evidentirana je po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i umanjenja prema bilješci 2.j). Amortizacija se uključuje u račun bilansa uspjeha prema linearnej metodi kroz procjenjeni korisni vijek trajanja imovine.

Naknadni izdatak koji se odnosi na već priznati predmet nematerijalne imovine, treba se dodati knjigovodstvenom iznosu toga sredstva kada je vjerovatno da će buduće ekonomске koristi dotjecati u Agenciju. Svaki drugi naknadni izdatak treba priznati kao rashod u razdoblju.

Trošak redovnog održavanja izravno tereti dobit iz poslovanja. U iznimnim slučajevima, trošak održavanja se kapitalizira, ako održavanje rezultira povećanjem kapaciteta ili značajnim poboljšanjem određene imovine.

i) Nekretnine, postrojenja i oprema

Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine prikazane su prema trošku nabavke ili procjenjenom iznosu umanjenom za ispravak vrijednosti.

Amortizacija se uključuje u bilans uspjeha prema linearnej metodi kroz procjenjeni korisni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme. Imovina u pripremi se ne amortizira. Prosječni procjenjeni korisni vijek trajanja pojedine imovine je kako slijedi:

	2005 godina	2004 godina (nerevidirano)
Kompjuteri	3	3
Vozila	5	5
Namještaj i ostala kancelarijska oprema	3-5	3-5
Nematerijalna imovina	5	5

Društvo koristi amortizacione stope u skladu sa Zakonom o Računovodstvu BiH.

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bilješke uz finansijske izvještaje

---

2. Pregled osnovnih računovodstvenih politika (nastavak)

j) Krediti odobreni od strane Agencije i rezervisanja za kreditne gubitke

Krediti odobreni od Agencije osiguravajući novčana sredstva zajmoprimcima, svrstani su kao izvorni krediti i iskazuju se po amortiziranom trošku. Troškovi trećih strana, kao što su zakonske naknade nastale prilikom osiguranja kredita tretiraju se kao dio troška transakcije. Svi krediti se priznaju u trenutku isplate novca zajmoprimcu.

Krediti klijentima i finansijskim institucijama se iskazuju u neto iznosu odnosno u iznosima umanjenim za rezervisanja za kreditne gubitke.

Rezervisanja za kreditne gubitke nastaju ako postoji objektivni dokaz da Agencija nije u mogućnosti da naplati dospjeli iznos u skladu sa ugovorenim uslovima kredita.

Iznos rezervisanja predstavlja razliku između knjigovodstvenog i nadoknadivog iznosa, koji predstavlja sadašnju vrijednost očekivanih novčanih tokova, uključujući i nadoknadivi iznos po garancijama i kolateralima diskontiranim po izvornoj efektivnoj kamatnoj stopi kredita. Nenaplativi krediti otpisuju se u iznosu povezanog rezervisanja za umanjenje vrijednosti. Naknadni povrati knjiže se u korist bilansa uspjeha u okviru „Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja“.

Agencija prestaje obračunavati kamatu na kredite po kojima ostavaruje gubitke uslijed kršenja uslova iz ugovora o kreditu. Knjigovodstveni iznos kredita po kojima se više ne obračunava kamata predstavlja iznos potraživanja umanjen za rezervisanja za očekivane gubitke. Rezervisanja se uobičajno utvrđuju u visini od 100% vrijednosti potraživanja, umanjene za iznos koji Agencija očekuje povratiti. Agencija zaračunava zateznu kamatu zajmopricima za kašnjenje u naplati potraživanja, koju iskazuje u okviru prihoda od kamata, a na bazi naplaćenih iznosa.

Agencija nije izvršila procjenu kreditnog portfolija u skladu sa metodologijom MRS 39.

k) Oporezivanje

Na dan 23. decembra 2004. godine je usvojen zakon o IGA-i, kojim se predviđa registracija IGA-e u Registar Državnih Institucija a potom i izuzeće od plaćanja poreza na dobit i poreza na dodatnu vrijednost. Budući da IGA do dana revizije nije u potpunosti završila proces registriranja u Registar Državnih Institucija, IGA se još uvijek smatra obaveznikom plaćanja poreza na dobit.

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bilješke uz finansijske izvještaje

---

2. Pregled osnovnih računovodstvenih politika (nastavak)

k) Oporezivanje (nastavak)

Agencija obračunava poreze u skladu s poreznim zakonima Bosne i Hercegovine i Federacije Bosne i Hercegovine.

Porezni rashod sastoji se od tekućeg poreza i odgođenog poreza. Tekući porez predstavlja poreznu obavezu obračunatu na oporezivi iznos dobiti za poslovnu godinu, sukladno poreznim stopama važećim na dan bilansa stanja, kao i sva usklađenja porezne obaveze iz prethodnih razdoblja.

Iznos odgođenog poreza izračunava se metodom bilančne obaveze, pri čemu se uzimaju u obzir privremene razlike između knjigovodstvenih vrijednosti aktive i pasive koje se koriste za potrebe finansijskog izvještavanja i iznosa koji se koristi za potrebe izračuna poreza. Iznos odgođenog poreza temelji se na pretpostavljenom načinu realizacije ili namire knjigovodstvene vrijednosti aktive i pasive po stopama važećim na dan bilansa stanja.

Odgođena porezna imovina priznaje se u visini u kojoj je vjerojatno da će se ostvariti buduća oporeziva dobit na teret koje se može iskoristiti neiskorišteni porezni gubitak.

l) Gotovina i ekvivalenti gotovine

Za potrebe izvještavanja o gotovinskim tokovima Agencije, Gotovina i ekvivalenti gotovine uključuju gotovinu u blagajni i sredstava na računima kod banaka.

m) Prihod od donacija

Donacije su pomoći Vlade drugim stranama prenešene na Agenciju kao izvori sredstava. Ove donacije se priznaju kao prihod, kada postoji osnovana sigurnost da će se Agencija ponašati u skladu sa uslovima koji su priloženi (ukoliko postoje) i da će donacije biti primljene.

Prihod od donacija se odnosi na umanjenje obaveza prema Državi Bosni i Hercegovini. Umanjenje obaveza prema državi je jednako iznosu troškova amortizacije nastalih u toku godine u vezi sa BEEF kreditnom linijom. Prihod od donacija predstavlja odbitnu stavku operativnih troškova (Bilješka 7).

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bilješke uz finansijske izvještaje

---

2. Pregled osnovnih računovodstvenih politika (nastavak)

n) Potraživanja za factoring i rezervisanja

Factoring aktivnosti se odnose na sredstva obezbjeđena za izvoznike umanjenjem duga za prodatu i isporučenu robu BiH preduzeća kupcima u drugim zemljama po kreditnim uslovima.

Factoring metoda koju koristi Agencija naziva se izvorni factoring, koji upućuje da stvarni iznos potraživanja ostaje u bilansu stanja izvoznika.

Agencija podržava avansna plaćanja do 80% iznosa računa bosanskim izvoznicima, sa ugovorom o factoringu. Svi factoring avansi se priznaju kada je gotovina avansirana korisniku factoringa.

Rezervisanja za kreditne gubitke factoringa nastaju ako postoji objektivni dokaz da Agencija nije u mogućnosti da izvrši naplatu. Iznos rezervisanja je razlika između troška nabavke kredita i nadoknadivog iznosa, kao sadašnje vrijednosti očekivanog novčanog toka, uključujući i nadoknadi iznos iz garancija i obezbjeđenja, diskontovan po važećoj kamatnoj stopi.

o) Fer vrijednost finansijske imovine i obaveza

Fer vrijednost finansijskih instrumenata je iznos za koji imovina može biti rezmjnjena, ili obaveza izmirena, između poznatih i spremnih strana u transakciji pred pogodbu. Gdje je moguće, fer vrijednost se određuje na osnovu tržišne cijene. Međutim, ne postoji dostupna tržišna cijena za značajan dio finansijskih instrumenata Agencije. U uslovima gdje tržišna cijena nije dostupna, fer vrijednost se procjenjuje koristeći model diskontovanog gotovinskog toka ili neke druge metode određivanja cijene. Promjene u postojećim pretpostavkama, uključujući stope diskonta i budućeg gotovinskog toka, značajno utiču na procjenu. S tim u vezi, procjenjena tržišna fer vrijednost može da ne predstavlja stvarnu vrijednost koja bi se mogla ostvariti u procesu prodaje finansijskog instrumenta.

Gdje, po mišljenju uprave, fer vrijednost finansijskih instrumenata imovine i obaveza materijalno odstupa od neto knjigovodstvene vrijednosti, takve fer vrijednosti se prikazuju odvojeno u bilješkama uz finansijske izvještaje. U procjenama fer vrijednosti finansijskih instrumenata Agencije, navedene metode i pretpostavke su korištene.

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bilješke uz finansijske izvještaje

---

2. Pregled osnovnih računovodstvenih politika (nastavak)

o) Fer vrijednost finansijske imovine i obaveza (nastavak)

▪ Plasmani kod banaka

Procjenjena fer vrijednost iznosa plasmana kod banaka koja dospjeva u 180 dana ili manje je približna njihovom trošku sticanja. S obzirom da svi plasmani kod banaka dospjevaju u roku od 180 dana, uprava vjeruje da je trošak nabavke jednak njihovoj fer vrijednosti.

▪ Krediti datи klijentima

Fer vrijednost varijabilnog prinosa od kredita koji se redovno ocjenjuju, sa neznačajnim promjenama u kreditnom riziku, generalno predstavljaju približno njihov trošak sticanja.

Fer vrijednost kredita sa fiksnom kamatnom stopom se procjenjuje koristeći analizu diskontovanog novčanog toka, a na osnovu kamatne stope ponuđene za kredite sa približnim uslovima zajmoprincima sličnih kreditnih kvaliteta.

Fer vrijednost nenaplativih kredita klijentima se procjenjuje koristeći analizu diskontovanog novčanog toka ili procjenjenu vrijednost obezbjeđenja kredita, gdje je dostupna.

Krediti sa fiksnom kamatnom stopom predstavljaju samo dio cijelog troška nabavke i s tim u vezi fer vrijednost svih kredita datih klijentima približno predstavljaju trošak nabavke na dan bilansa stanja.

p) Vanbilansne obaveze

U okviru redovnih poslovnih aktivnosti, Agencija sklapa aranžmane o obavezama za kreditiranje, koje vodi u vanbilansnoj evidnciji a koje prvenstveno obuhvataju garancije akreditive i nepovučene odobrene kredite. Agencija navedene preuzete finansijske obaveze iskazuje u bilansu stanja ako i kad postanu plative.

Uprava Agencije održava rezervisanja za moguće preuzete i potencijalne obaveze na razini za koju vjeruje da je primjerena da bi se apsorbirali vjerovatni budući gubici. Uprava utvrđuje primjerenost na temelju pregleda pojedinih stavki, iskustva s gubicima u proteklim razdobljima, razmatrajući sadašnje privredne uslove, obilježje rizika raznih kategorija transakcija i druge relevantne faktore.

Agencija priznaje rezervisanja kada je sadašnja obaveza nastala kao rezultat prošlog događaja; postoji mogućnost odliva sredstava koji će biti potreban kako bi se obaveza izmirila; i ako je moguće pouzdano procijeniti iznos obaveze.

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bilješke uz finansijske izvještaje

---

2. Pregled osnovnih računovodstvenih politika (nastavak)

q) Usporedbe

Tamo gdje je bilo potrebno, usporedni podaci su reklassifikovani kako bi se postigla dosljednost u prikazivanju podataka s podacima tekuće finansijske godine i ostalim podacima. Neto dobit ili ukupna aktiva nisu bili podložni navedenim promjenama.

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bilješke uz finansijske izvještaje

3. Prihodi od kamata

	2005 BAM'000	2004 BAM'000 (nerevidirano)
Prihod od plasiranih kredita	625	503
Prihodi od plasiranih sredstava kod banaka	604	337
Prihod od factoringa	158	105
Prihod od zateznih kamata	75	18
Ukupno	1.462	963

4. Prihodi od osiguranja

	2005 BAM'000	2004 BAM'000 (nerevidirano)
Premije osiguranja za izdate kredite	326	300
Premije za rizik naplate za izvoznike	144	-
Premije osiguranja za političke rizike	-	4
Ostali prihodi od osiguranja	15	4
Ukupno	485	308

5. Troškovi osiguranja

	2005 BAM'000	2004 BAM'000 (nerevidirano)
Troškovi osiguranja plaćeni za kredite odobrene izvoznicima	16	2
Troškovi plaćeni za platežne garancije	-	48
Ukupno	16	50

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bilješke uz finansijske izvještaje

6. Prihodi od naknada i provizija

	2005 BAM'000	2004 BAM'000 (nerevidirano)
Naknade od vanbilansnih transakcija	413	373
Naknade od usluga factoringa	71	47
Ostali prihodi od naknada	10	7
Ukupno	494	427

7. Ostali operativni prihodi

	2005 BAM'000	2004 BAM'000 (nerevidirano)
Donacije (Bilješka 18)	7	17
Ostali prihodi	13	4
Ukupno	20	21

8. Troškovi zaposlenih

	2005 BAM'000	2004 BAM'000 (nerevidirano)
Neto plaće	370	371
Porezi i doprinosi	246	248
Ostali troškovi zaposlenih	168	214
Ukupno	784	833

Broj zaposlenih na dan 31. decembar 2005. godine u Agenciji bio je 13 (2004.: 13)

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bilješke uz finansijske izvještaje

9. Ostali administrativni troškovi

	2005 BAM'000	2004 BAM'000 (nerevidirano)
Troškovi servisiranja BEEF kredita (Bilješka 18)	156	153
Zakup	105	111
Ostale usluge	83	88
Bankarske naknade	58	29
Troškovi putovanja	37	23
Materijal	19	5
Održavanje	16	15
Marketing	15	33
Članarina	14	10
Donacije	4	5
Ostali administrativni troškovi	57	267
Ukupno	564	739

10. Porez na dobit

	2005 BAM'000	2004 BAM'000 (nerevidirano)
Odgođena poreska imovina	64	134
Rezervisanja za odgođenu poresku imovinu	(64)	(134)
Ukupno	-	-

	2005 BAM '000	2004 BAM '000 (nerevidirano)
Dobit/(gubitak) prije poreza na dobit	228	(470)
Poreski nedopustive stavke	6	22
Oporeziva dobit/(gubitak)	234	(448)
Obaveza za porez na dobit po stopi od 30%	70	(134)
Poresko oslobođanje(akumulirani gubici)	(134)	-
Obaveza za porez na dobit za 2005. godinu	(64)	(134)

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bilješke uz finansijske izvještaje

---

10. Porez na dobit (nastavak)

Promjena u odgođenoj poreznoj imovini je prikazana kako slijedi:

	2005 BAM'000	2004 BAM'000 (nerevidirano)
Stanje na dan 1. januar	134	-
Smanjenje/(povećanje) odgođene porezne imovine na osnovi fin.rezultata	(70)	134
Ukupno	64	134

Poreska obaveza Agencije izračunava se na osnovi dobiti iz Bilansa uspjeha uzimajući u obzir poreski nedopustive stavke i poreski oslobođenu dobit. Poreska stopa za godine završile 31. decembra 2005. i 2004. bila je 30%.

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bilješke uz finansijske izvještaje

11. Materijalna i nematerijalna imovina

	Vozila BAM '000	Računari BAM '000	Namještaj i uredska oprema BAM '000	Softver BAM '000	Ukupno BAM '000
Trošak nabavke					
Na dan 31. decembar 2004.- LIFT	88	61	41	20	210
Na dan 31. decembar 2004.- BEEF	55	11	3	-	69
Ukupno na dan 31. decembar 2004.	143	72	44	20	279
Povećanja-LIFT	28	9	2	-	39
Otpis-LIFT	-	(3)	(2)	-	(5)
Otpis-BEEF	(27)	-	-	-	(27)
Na dan 31. decembar 2005.- LIFT	116	67	41	20	244
Na dan 31. decembar 2005.- BEEF	28	11	3	-	42
Ukupno na dan 31. decembar 2005.	144	78	44	20	286
Akumulirana amortizacija					
Na dan 31. decembar 2004.- LIFT	30	23	24	10	87
Na dan 31. decembar 2004.- BEEF	50	8	2	-	60
Ukupno na dan 31. decembar 2004.	80	31	26	10	147
Amortizacija za 2005.-LIFT	21	18	4	4	47
Amortizacija za 2005.-BEEF	4	2	1	-	7
Otpis- LIFT	-	(1)	(2)	-	(3)
Otpis-BEEF	(26)	-	-	-	(26)
Na dan 31. decembar 2005.- LIFT	51	40	26	14	131
Na dan 31. decembar 2005.-BEEF	28	10	3	-	41
Ukupno na dan 31. decembar 2005.	79	50	29	14	172
Na dan 31. decembar 2005.	65	28	15	6	114
Na dan 31. decembar 2004.	63	41	18	10	132

Na dan 31. decembar 2004. i 2005. godine, Agencija je koristila troškove amortizacije nastale u toku godine kao dio granta u iznosu od BAM 7 i BAM 17 hiljada retrospektivno (Vidjeti Bilješku 7 i 18).

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bilješke uz finansijske izvještaje

12. Gotovina i ekvivalenti gotovine

	31.12.2005. BAM'000	31.12.2004. BAM'000 (nerevidirano)
Žiro račun u domaćoj valuti	927	1.567
Žiro račun u stranoj valuti	9.351	9.134
Gotovina u blagajni	1	-
Ukupno	10.279	10.701

13. Plasmani kod ostalih banaka

	31.12.2005. BAM'000	31.12.2004. BAM'000 (nerevidirano)
<i>Depoziti po viđenju za garancije:</i>		
ING Bank, London	10.450	13.931
Raiffeisen Zentralbank AG, Beč, Austrija	4.558	5.353
<i>Oročeni depoziti:</i>		
Raiffeisen Bank BiH d.d., Sarajevo	1.300	-
ProCredit Bank d.d., Sarajevo	1.154	-
UPI Bank d.d., Sarajevo	400	978
Raiffeisen Zentralbank AG, Beč, Austrija	-	6.068
Ukupno	17.862	26.330

Kamatna stopa za plasmane u EUR valuti bila je između 2.30 – 5% p.a., a za plasmane u USD valuti bila je 2.13 – 2.25% p.a. na dan 31. decembra 2005. i 2004.godine.

14. Krediti

	31.12.2005. BAM'000	31.12.2004. BAM'000 (nerevidirano)
Kratkoročni krediti	19.301	10.381
Sumnjivi i sporni kratkoročni krediti	1.302	700
Ukupno kratkoročni krediti	20.603	11.081
Dugoročni krediti	3.516	1.814
Ukupno dugoročni krediti	3.516	1.814
Ukupno krediti prije rezervisanja za kreditne gubitke	24.119	12.895
Rezervisanja za kreditne gubitke	(1.071)	(250)
Ukupno	23.048	12.645

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bilješke uz finansijske izvještaje

---

14. Krediti (nastavak)

Kretanje rezervisanja za kreditne gubitke je prikazano kako slijedi:

	31.12.2005. BAM'000	31.12.2004. BAM'000 (nerevidirano)
Stanje na dan 1. januar	250	250
Rezervisanja za gubitke	1.521	1
Trajni otpis	(700)	(1)
Ukupno	1.071	250

Prosječne kamatne stope su prikazane kako slijedi:

	31.12.2005. BAM'000	31.12.2004. BAM'000 (nerevidirano)
Kratkoročni krediti	Libor + (1.0% - 1.5%)	Libor + (1.0% - 1.5%)
Dugoročni krediti	Libor + (1.0% - 4.0%)	Libor + (1.0% - 4.0%)

Agencija nije izvršila procjenu kreditnog portfolia kao što nalaže metodologija MRS-a 39.

15. Potraživanja za unaprijed obračunatu kamatu

	31.12.2005. BAM'000	31.12.2004. BAM'000 (nerevidirano)
Potraživanja za unaprijed obračunatu kamatu od korisnika kredita	104	113
Potraživanja za unaprijed obračunatu kamatu za depozite	112	27
Potraživanja za unaprijed obračunatu kamatu za factoring	27	25
Sumnjiva i sporna potraživanja za kamatu	13	11
<i>Ukupno potraživanja za unaprijed obračunatu kamatu</i>	<i>256</i>	<i>176</i>
Rezervisanja za gubitke	(13)	(11)
Ukupno	243	165

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bilješke uz finansijske izvještaje

15. Potraživanja za unaprijed obračunatu kamatu

Kretanje rezervisanja za potraživanja za unaprijed obračunatu kamatu je prikazano kako slijedi:

	31.12.2005. BAM'000	31.12.2004. BAM'000 (nerevidirano)
Stanje na dan 1. januar	11	11
Rezervisanja za gubitke	13	1
Trajni otpis	(11)	(1)
Ukupno	13	11

16. Potraživanja za factoring

	31.12.2005. BAM'000	31.12.2004. BAM'000 (nerevidirano)
Potraživanja za factoring , bruto	1.866	1.719
Sumnjiva i sporna potraživanja za factoring	35	-
<i>Ukupno potraživanja za factoring prije rezervisanja za gubitke</i>	<i>1.901</i>	<i>1.719</i>
Rezervisanja za gubitke	(22)	-
Ukupno	1.879	1.719

Kretanje rezervisanja za potraživanja za factoring je prikazano kakao slijedi:

	31.12.2005. BAM'000	31.12.2004. BAM'000 (nerevidirano)
Stanje na dan 1. januar	-	-
Rezervisanja za gubitke	22	-
Ukupno	22	-

Agencija nije izvršila procjenu factoring portfolia kao što nalaže metodologija MRS-a 39.

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bićeške uz finansijske izvještaje

---

17. Ostala aktiva

	31.12.2005. BAM'000	31.12.2004. BAM'000 (nerevidirano)
Premije osiguranja za izdate garancije	147	13
Potraživanja iz poslova kreditnog osiguranja	103	54
Preplata poreza na dobit	91	91
Premije rizika	36	46
Troškovi plaćeni unaprijed	11	9
Dati avansi dobavljačima	2	-
Sumnjiva i sporna potraživanja	11	-
Ostalo	42	13
<i>Ukupno ostala aktiva prije rezervisanja za gubitke</i>	<i>443</i>	<i>226</i>
Rezervisanja za gubitke	(11)	-
Ukupno	432	226

Kretanje rezervisanja za ostalu aktivu je prikazano kakao slijedi:

	31.12.2005. BAM'000	31.12.2004. BAM'000 (nerevidirano)
Stanje na dan 1. januar	-	-
Rezervisanja za gubitke	11	-
Ukupno	11	-

18. Obaveze prema državi Bosni i Hercegovini

	31.12.2005. BAM'000	31.12.2004. BAM'000 (nerevidirano)
LIFT kreditna linija	30.001	30.001
BEEF kreditna linija	21.343	21.350
Ukupno	51.344	51.351

Iznos obaveza prema Državi Bosni i Hercegovini predstavljaju obavezu za primljena sredstva od države u skladu sa Ugovorom o kreditu potpisanim između države i Svjetske banke.

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bilješke uz finansijske izvještaje

---

18. Obaveze prema državi Bosni i Hercegovini (nastavak)

Također, ugovor o subsidijarnom kreditu potpisani je između Države Bosne i Hercegovine i BiH entiteta, gdje entiteti prihvataju obavezu otplate kredita u skladu sa njihovim udjelom u kreditnom portfoliju. Pravna osnova za iznos iskazanih obaveza prema državi Bosni i Hercegovini još uvijek nije definisana. Agencija je potpisala ugovore sa Svjetskom Bankom i sa državom Bosnom i Hercegovinom kojim se definiše uloga IGA-e, kao servisne agencije u projektima LIFT i BEEF. Ugovorom između Agencije i Svjetske Banke predviđeno je plaćanje troškova servisiranja u periodu poštede (grace period) u iznosu od 0,75% p.a. na iznos zaduženja po BEEF Ugovoru o kreditu.

Na dan 31. decembra 2005. i 2004. godine Agencija je iskazala troškove servisiranja BEEF kredita u iznosu od BAM 156 hiljada i BAM 153 hiljade (Bilješka 9).

Također na dan 31. decembar 2005. i 2004.godine, Agencija je iskazala umanjenje obaveze prema državi u iznosu od BAM 7 hiljada i BAM 17 hiljada po osnovu troškova amortizacije za materijalna sredstva nabavljena iz granta (Bilješke 7 i 17).

19. Kratkoročne pozajmice

	31.12.2005	31.12.2004.
	BAM'000	(nerevidirano)
Raiffeisen Zentralbank Österreich, Vienna	1.467	-
Ukupno	1.467	-

Dana 19. decembra 2005. godine Agencija i Raiffeisen Zentralbank Österreich AG potpisale su kratkoročni ugovor u ukupnom iznosu od EUR 1.000 hiljade (BAM 1.9558 hiljade) i povukle iznos od EUR 750 hiljada (BAM 1.467 hiljade). Kamatna stopa na ovaj kredit iznosi EURIBOR + 2%. Kredit će biti otplaćen u roku od 12 mjeseci sa mogućnošću otplate od 5 godina. U ovom slučaju, kredit će bit otplaćen u 5 godišnjih rata u iznosu od BAM 200 hiljada. Kredit je odobren za refinansiranje i nabavku opreme za klijente Agencije.

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bilješke uz finansijske izvještaje

---

20. Ostale obaveze

	31.12.2005. BAM'000	31.12.2004. BAM'000 (nerevidirano)
Obaveze nastale iz factoring aktivnosti	229	193
Obaveze za primljene depozite	176	-
Odgođeni prihod od naknada, provizija i premija	110	216
Unaprijed obračunati troškovi	88	62
Obaveze prema dobavljačima	77	8
Rezervisanja za osiguranje od rizika	43	-
Obaveze prema državi	7	2
Ostalo	7	5
Ukupno	737	486

Kretanja u rezervisanjima za osiguranje od rizika je prikazano kako slijedi:

	31.12.2005. BAM'000	31.12.2004. BAM'000 (nerevidirano)
Stanje na dan 1. januar	-	-
Nova rezervisanja	43	-
Ukupno	43	-

21. Državni kapital

Vlasnička struktura na dan 31.decembra 2005. i 2004. je prikazana kako slijedi:

	31.12.2005.		31.12.2004. (nerevidirano)	
	BAM'000	Udio u vlasništvu	BAM'000	Udio u vlasništvu
Država Bosna i Hercegovina	10	100,00%	10	100,00%
	10	100,00%	10	100,00%

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bilješke uz finansijske izvještaje

---

22. Potencijalne obaveze

Sljedeća tabela prikazuje ugovorene iznose vanbilansnih finansijskih instrumenata Agencije:

	31.12.2005. BAM'000	31.12.2004. BAM'000 (nerevidirano)
Avansne garancije	7.336	4.615
Garancije za dobro izvršenje radova	4.787	2.784
Plative garancije	1.760	1.956
Ukupno	13.883	9.355

Agencija nije obračunala rezervisanja za potencijalne obaveze na dan 31. decembra 2005. i 2004. godine.

23. Transakcije sa povezanim stranama

Transakcije sa povezanim stranama su iskazane kako slijedi:

	31.12.2005. BAM'000	31.12.2004. BAM'000
Neto plaće zaposlenih	371	370
Porezi i doprinosi državi	298	282
Ostali troškovi zaposlenih (topli obrok, bonusi, prevoz, itd.)	158	132
Ukupno	827	784

24. Finansijski instrumenti

Društvo ne koristi finansijske derivatne instrumente. Politike o upravljanju rizikom se odnose na ulaganja, upravljanje gotovinom i obavezama, a prezentirane su kako slijedi:

Valutni rizik

Agencija je izložena učincima promjena u valutnim kursevima na svoj finansijski položaj i novčane tokove. Također tokom godine Agencija prati svoju deviznu poziciju. Agencija nastoji sučeliti svoju imovinu i obaveze u stranim valutama kako bi izbjegla izloženost deviznom riziku.

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bilješke uz finansijske izvještaje

---

24. Finansijski instrumenti (nastavak)

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik promjene vrijednosti finansijskog instrumenta uslijed promjene kamatnih stopa na tržištu. Stoga, razdoblje u kojem je kamatna stopa za finansijski instrument nepromjenljiva ukazuje na izloženost kamatnom riziku. Politika Agencije je da svojom izloženošću promjenama u neto prihodima od kamata koji proizilaze iz promjena kamatnih stopa upravlja kontroliranim neusklađivanjem datuma promjene cijena u bilansu.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti, predstavlja moguću izloženost Agencije vezano uz pribavljanje sredstava koja su potrebna Agenciji da bi podmirila svoje preuzete obaveze po finansijskim instrumentima. Agencija je izložena svakodnevnim isplatama iznosa na poziv koje podmiruje raspoloživim novčanim sredstvima a koji se sastoje od povlačenja sredstava kredita, garancija i ostalih iznosa na poziv za gotovinske derivate. Agencija ne održava novčane izvore da bi pokrila sve navedene potrebe jer je iz iskustva moguće s velikom pouzdanošću predvidjeti minimalne iznose ponovnog ulaganja dospjelih sredstava. Agencija utvrđuje limite za najniže iznose sredstava koja dospijevaju, a koja su raspoloživa za podmirivanje iznosa platitih na poziv, kao i najniže iznose međubankarskih i ostalih kredita za pokriće neočekivanih iznosa sredstava koji se povlače na zahtjev.

Kreditni rizik

Agencija je izložena kreditnom riziku, koji predstavlja rizik nemogućnosti druge strane da podmiri iznose obaveza u cijelosti po dospijeću. Agencija razvrstava kreditni rizik utvrđujući limite za iznos prihvaćenog rizika koji očekuje da će nastati u vezi sa jednim zajmoprimcem i skupinom zajmoprimaca, te u pojedinim privrednim granama. Agencija redovno prati navedene rizike i preispituje ih godišnje ili više puta u toku godine. Agencija upravlja kreditnim rizikom redovnom analizom postojećih i potencijalnih zajmoprimaca da otplate svoje obaveze po glavnicama i kamata i promjenom kreditnih limta po potrebi. Pored toga, svojom izloženošću kreditnom riziku djelimično upravlja i pribavljanjem kolaterala, te korporativnih i ličnih garancija (jemstava).

INVESTMENT GUARANTEE AGENCY IGA d.o.o.

Bilješke uz finansijske izvještaje

---

24. Finansijski instrumenti (nastavak)

Kreditni rizik (nastavak)

Obaveze za kreditiranje, po nepovučenim kreditnim sredstvima i odobrenim prekoračenjima

Osnovna svrha obaveza za kreditiranje je osigurati raspoloživost sredstava na zahtjev klijenta. Obaveze za kreditiranje predstavljaju neiskorišteni dio odobrenih kredita, garancija ili factoringa. Obaveza za kreditiranjem ili garancije koje je izdala Agencija a koje su vezane uz određene kriterije kreditiranja kojima klijenti trebaju udovoljavati (uz uslov da ne dođe do pogoršanja solventnosti klijenta) predstavljaju opozive obaveze. Neopozive obaveze postoje po osnovi odobrenih prekoračenja jer su one proizašle na temelju uslova koji su utvrđeni ugovorima o kreditu.

25. Događaji nastali nakon datuma Bilansa stanja

Na osnovu zahtjeva Ministarstva finansija i trezora Bosne i Hercegovine, Svjetska Banka (IDA) je izvršila transfer novčanih sredstava na račun IGA dobijenih iz kamatnih sredstava položenih na escrow računu kod ING Bank Amsterdam u iznosu od EUR 2.587 hiljade (BAM 5.059 hiljade) na dan 22. marta 2006. godine. Agencija je iskazala novčana sredstva kao obavezu prema Državi Bosne i Hercegovine.

26. Odobrenje finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji odobreni su od strane Uprave Agencije na dan 19. juna 2006. godine, te ih u ime Uprave potpisuje:

Lamija Kozarić-Rahman
Direktor